

Az északi manysi *-kwe* kicsinyítő képző használata és funkciója¹

BÍRÓ Bernadett

Szegedi Tudományegyetem
birobernadett9@gmail.com

1. Bevezetés

Írásomban az északi manysi *-kwe*² kicsinyítő képző használatát és különböző jelentéseit mutatom be, majd pedig felállítok egy modellt a képző szemantikáját illetően Jurafsky elméletét (Radial Category Theory, 1996) felhasználva.

Kutatásomat csak az északi manysi nyelvjárásra korlátozom, mely az egyetlen, ma is élő manysi dialektus. Vizsgálatomhoz írott szövegeket használtam fel, melyek az 1890-es évek és 2019 között születtek. A források között elsősorban népköltészeti és újságnyelvi szövegek szerepeltek.

Írásom felépítése a következő: először áttekintem a diminutívum fogalmát és változatos jelentéseit a világ nyelveiben (2), majd áttérek a manysi diminutívumokra (3). A 4. fejezetben bemutatom az északi manysi *-kwe* kicsinyítő képző használatát és különféle jelentéseit, végül pedig Jurafsky (1996) elmélete alapján felállítok egy modellt a képző szemantikájára vonatkozóan (5. fejezet).

2. A diminutívumok³

A diminutív funkció megjelenése univerzálisnak tűnik a világ nyelveiben. A diminutívum egy igen sokoldalú jelenség, hiszen a diminutívumok számos

¹ A tanulmányban közölt kutatás az NKFI-1 K 129186 számú projekt támogatásával valósult meg.

² A képzőnek számos allomorfja van: *-ke*, *-kwə*, *-kə*, *-ka*, *-kə* (vö. Riese 2001: 73).

³ Ebben a fejezetben szándékosan a *diminutívum* terminust használom, mert a magyar *kicsinyítő képző* (illetve *kicsinyítő képzővel ellátott szó*) elnevezés némiképp pontatlan lehet, főként más nyelvek esetében. Hiszen a diminutívumok (azaz „kicsinyítő képzővel” ellátott szavak) jelentése, illetve funkciója távolról sem csak a kicsinyítés lehet, emellett a szóképzésen kívül más morfológiai (és nem morfológiai) eszközök is létrehozhatnak diminutívumokat (ld. később).

szemantikai és pragmatikai tartalom kifejezésére alkalmasak az egyes nyelvekben (vö. Jurafsky 1996, Schneider 2013). A diminutívum általában az alapszó kicsinyítését jelöli, ahogy például Schneider (2013: 140) fogalmaz:

„A diminutív jelentés standard leírása szerint az alapszó jelentése lényegében megmarad, és a KICSI szemantikai komponens adódik hozzá a diminutívum-jelölő segítségével. Ez a kiegészítő komponens nem változtatja meg az alapszó jelentését, pusztán módosítja azt.”⁴ A diminutívum tehát alapvetően az alapszó kicsinyítését jelöli, de ez a kicsinyítés nem feltétlenül szó szerint értendő, nemcsak a méretre vagy a mértékre vonatkozhat. Lehet szó kvalitatív csökkentésről, érzelmileg befolyásolt korlátozásról vagy fokozásról, valamint eufemisztikus vagy udvariassági finomításról is (Würstle 1992: 45, idézi Nyéki 2019: 29). A „kicsinyítés” tehát a lehető legáltalánosabban értendő: a fizikai kicsinyítés mellett történhet szubjektív kicsinyítés is, például csökkenthetjük valami komolyságának a mértékét, s ezzel kifejezhetjük, hogy az számunkra kedves (becézés), kevésbé fenyegető (enyhítés) vagy akár komolytalan (pejoratív jelentés) (vö. Nyéki 2019). Gondoljunk például az olyan alakokra, mint *nőcske*, *főnököske*, ezek jelentése nyilvánvalóan nem ’kicsi nő’ és ’kicsi főnök’ lesz.

A diminutívumok tehát számos szemantikai és pragmatikai tartalmat fejezhetnek ki (pl. ismétlés/hasonlóság, partitívusz, erősítés, csillapítás, játékoság, udvariasság, gyöngédség, megvetés stb), s ezek időnként egymásnak ellentmondók is lehetnek (pl. pontosság – közelítés, erősítés – csillapítás) (vö. Jurafsky 1996). Lássunk néhány példát a diminutívumok által kifejezett különböző jelentésekre:

(1)

- ismétlés/hasonlóság: mandarin *fo zhur* ’rózsafüzér’ (< *zhu* ’gyöngy’);
- pontosság: mexikói spanyol *llegandito* ’rögtön érkezés után’ (< *llegando* ’megérkezve’ < *llegar* ’megérkezik’);
- közelítés: mexikói spanyol *altillo* ’magaska’ (< *alto* ’magas’);
- egyénítés/partitívusz: jiddis *dos zemd* ’homokszem’ (< *der zamd* ’homok’);
- erősítés: mexikói spanyol *ahorita* ’most rögtön, azonnal’ (< *ahora* ’most’);
- csillapítás: kubai és dominikai spanyol *ahorita* ’hamarosan, nemsokára’ (< *ahora* ’most’);
- szeretet, gyöngédség: *Zolika*;

⁴ „A standard description of diminutive meaning is that the meaning of the base word is essentially retained, and that the semantic component small is added through the diminutive marker. This additional component does not change the meaning of the base word, but merely modifies it.”

- játékoság: kolumbiai spanyol *monstrico* (< ’szörnyeteg’) (férj vicces megszólítása a feleség részéről);
 - udvariasság: spanyol *¿Gusta un cafecito?* ’Kérsz egy kis kávé?’ (< *café* ’kávé’);
 - megvetés: kantoni *sek²² nui³⁵* ’frigid nő’ (< *nui²⁵* ’nő’).
- (A példák forrása: Gladkova 2015: 38, Jurafsky 1996: 534, 536, 548; Mendoza 2011: 137, 141, 150, 153.)

Ezek a jelentések – vagy több közülük – akár együttesen is megjelenhetnek egy szóalakon belül, és az elsődleges jelentést az alapszó és a kontextus határozza meg.

Jelen tanulmányban – Jurafsky (1996: 534) definícióját alapul véve – diminutívum alatt egy olyan, morfológiai folyamat révén létrejött szóalakot értek, amelynek jelentése legalább a KICSI szemantikai komponenst tartalmazza. A prototipikus diminutívumok általában olyan névszók, amelyek névszókból jönnek létre szóképzés útján a diminutívum-jelölő („kicsinyítő képző”) hozzáadásával. A szóképzésen kívül azonban egyéb nyelvi eszközök is létrehozhatnak diminutívumokat, ilyenek pl. a prefixumok, a reduplikáció, a szóösszetétel, a csonkítás, az inflexió és a körülíró szerkezetek (Schneider 2003: 7–10, 2013: 137–138; Štekauer et al. 2012: 237–303).

3. Diminutívumok a manysiban

A manysiban diminutívumokat létrehozhatnak a kicsinyítő képzők, valamint az ún. kicsinyítő szók.

A manysiban két kicsinyítő képző használatos: a *-riš ~ -rəš⁵* és a *-kwe*. Mindkét képző nagyon produktív, és a kötőszók kivételével valószínűleg bármilyen szóhoz kapcsolódhatnak (Rombangyjeva 1973: 76).⁶ Megjelenhetnek az igeragozásban is, bármely igetőhöz hozzákapcsolhatók, s követhetik őket igenem-, idő- és módjelek is. Igékhez kapcsolva szubjektivitást és a beszélő attitűdjét fejezik ki: a *-kwe* pozitív tartalmú, gyöngédséget, udvariasságot, míg a *-riš ~ -rəš* megvetést és/vagy sajnálkozást jelez (Kálmán 1989: 61).⁷ Névszók esetén a két képző pozitív, illetve negatív jelentése nem válik szét ilyen egyértelműen, pl. *piγriš* ’kisfiú’, *piγkwe* ’kisfiú’.

⁵ A *-riš ~ -rəš* képző használatáról és funkcióiról ld. Bíró 2021.

⁶ Rombangyjeva (1973: 77) azonban ugyanitt megjegyzi, hogy a *-riš ~ -rəš* képző szinte egyáltalán nem kapcsolódik város-, falu-, folyó- és tónevekhez.

⁷ Munkácsi (1894) és Kálmán (1989) ezeket az igealakokat külön igemódként, az ún. kedveskedő módként tartja számon. Más nyelvészek (pl. Rombangyjeva 1973, Rombangyjeva – Vahruseva 1989, Riese 2001) szerint egyszerű képzett alakokról (vagy az

A két kicsinyítő képző mellett a manysiban található ún. kicsinyítő szók is (vö. Riese 2001: 147–149), ezekkel azonban jelen tanulmányban nem foglalkozom.

4. A *-kwe* kicsinyítő képző

A képző végső soron azonos a denominális *-k* névszóképzővel, amely nem diminutívumokat képez. (Az általa képzett névszók szemantikája nem határozható meg pontosan.) A kicsinyítő képző esetében szemantikai és (részben) hangtani elkülönülés történt (Riese 2001: 72).

A *-kwe* kicsinyítő képző használatáról általában elmondható, hogy a képzőnek csak pozitív jelentése van, és előfordulása mind a régi, mind pedig az újabb szövegekben jóval gyakoribb, mint a másik kicsinyítő képzőé. Rokonsági terminusokhoz szinte mindig ez a képző járul, az egyetlen kivételt a *piγ* 'fiú' és *āγi* 'lány' szavak jelentik, amelyek szinte azonos gyakorisággal fordulnak elő mindkét kicsinyítő képzővel. (Habár a *piγiś* és az *āγiriś* valójában már lexikalizálódott alakoknak is tekinthetők.)

A *-kwe* kicsinyítő képző a következő tartalmakat fejezheti ki:

a) 'kicsi'

nājkwe 'tüzecke, kis tűz' (*nāj* 'tűz')
kwolkwe 'házikó, kis ház' (*kwol* 'ház')
pāwālkwe 'falucska, kis falu' (*pāwāl* 'falu')⁸

b) 'gyerek' / 'fiatal' / 'utód'

āγikwe 'kislány' (*āγi* 'lány')
māñ utkwet 'kisgyerekek' (*māñ ut* 'kicsi valami'-DIM-PL) [óvodás gyerekekről beszélve]
χōpt-piγkwe 'rénszarvasborjú' (*χōpt-piγ* 'rénszarvasborjú')

A 'gyerek' jelentés szorosan kapcsolódik a diminutívumokhoz – ahogyan a diminutívumok használata is nagyon gyakori gyerekekkel kapcsolatban –,

inflexió és a deriváció között elhelyezkedő alakokról, ld. Keresztes 1998) van szó. Az, hogy az ezekkel a képzőkkel ellátott igék módjeleket is felvehetnek, határozottan az utóbbi álláspontot támogatja. Ez alapján én is azokkal a szerzőkkel értek egyet, akik szerint ezek a morféimák kicsinyítő képzők, tehát nincs kedveskedő mód a manysiban.

⁸ Az ide tartozó példánál a 'kicsi' jelentés mellett természetesen a gyöngédség, szeretet kifejezése, illetve a becézés is jelen lehet (különösen ha a saját házáról, falujáról beszél valaki).

Jurafsky (1996) például a diminutívumok alapjelentését univerzálisan a 'gyerek' jelentésre vezette vissza (bővebben ld. később).⁹

c) Szeretet, gyöngédség, kedveskedés, becézés. Ebben az esetben az alapszó – nem meglepő módon – nagyon gyakran tulajdonnév vagy rokonsági terminus:

Kiräke, Vaśäke (*Kirä, Vaśä* személynevek), *Lūsəmkə* (*Lūsə* 'Lozva folyó')

kaśkwe 'öcsike' (*kaś* 'öcs')

āśikəm 'apukám' (*āś* 'apa'-DIM-PX1SG)

ūpukwe 'nénike' vagy 'sógornőcske' (*ūp* 'nagynéni; sógornő').

De előfordulnak más alapszavak is:

sālikənəm 'kedves rénszarvasaim, rénecskéim' (*sāli* 'rénszarvas'-DIM-PXP.L.1SG)

pāwəlkwe 'falucska' (*pāwəl* 'falu') [valaki szülőfalujáról beszélve]

tāltikəmnə 'kikötőcskémhez' (*tālti* 'kikötő'-DIM-PX1SG-LAT).

Különösen jó példa erre a használatra Juvan Sesztalov *Ob* című verse,¹⁰ amelyben a költő szeretett szülőföldjéről írva szinte minden szóhoz hozzákapsolja a *-kwe* kicsinyítő képzőt: *āskəm* 'Obocskám', *witkwe* 'vizecske', *χumpkwe* 'habocska, hullámocska', *wōlkwe* 'folyószakaszocska', *wōtkwe* 'szelecske' stb.

Névutós szerkezetekben a kicsinyítő képző (a *-riś* ~ *-rəś* is) gyakran a névutón jelenik meg, pl. *χāp kiwrəkwan* 'csónakocska belsejébe' (*χāp* 'csónak' *kiwr* 'vminek a belseje'-DIM-LAT); *saw Ās χumim χalkwat* 'sok Obvidéki kedves férfium között' (VNGy IV: 76)¹¹ (*χum* 'férfi'-PX1SG, *χal* 'köz'-DIM-LOC [*χalt* 'között']).

Mint korábban már említettem (ld. 3. fejezet), a *-kwe* megjelenhet igéken is, és ekkor általában pozitív attitűdöt, gyengédséget, szeretetet, kedveskedést fejez ki.

⁹ Ezeknél a példáknál szintén szerepet játszhat a gyöngédség, a szeretet, illetve a becéző funkció is, hiszen a gyerekek iránt általában gyöngédséget érzünk. Itt utalok vissza arra a megállapításra (2. fejezet), amely szerint a diminutívum szemantikája poliszemiára épül, egy adott szóalakban több jelentés is jelen lehet egyszerre, és az elsődleges jelentést az alapszó és a kontextus határozza meg.

¹⁰ Kálmán 1989: 90–91.

¹¹ A *Vogul Népköltési Gyűjtemény*-ből származó példákat Munkácsi Bernát fordításával közlöm, az egyéb példákat – más jelölés hiányában – pedig a saját fordításomban.

- (2) *Minä-kə-n* [...] *jätəl* *piy-kə-m!*
 megy-DIM-IMP.2SG kedves fiú-DIM-Px1SG
 'Menj [...] drága fiacskám!' (VNGy IV: 143)
- (3) [...] *χūrəm* *χopt-əm* *tan* *ta* *χajti-kwə-t*
 három rénökör-Px1SG ők PTCL fut-DIM-3PL
 '[...] három rénökröm, azok a kedvesek, akkor futnak.' (VNGy IV: 60)
- (4) *toti-ke-m*
 hoz-DIM-1SG
 'szívesen, szeretettel hozok'¹² (Kálmán 1989: 61)

Igék esetében a gyöngédség, illetve a kedveskedés nemcsak az ige alanyára, hanem egyéb mondatrészeire (az ige direkt tárgyára, határozójára) is irányulhat, pl.:

- (5) *χotəl* *χańsi-kü-ləm?*
 hogyan felismer-DIM-SG.1SG
 'Honnan ismerem meg a kedvest?' (ti. a nőt, akit szeret) (VNGy IV: 13)
- (6) *tiyl* *ti* *noməmati-kə-m* *tan* *pālt-änl*
 innen PTCL gondolkodik-DIM-1SG ők PP-Px3PL
 'ha innen róluk gondolkozom' (ti. a rénszarvasairól) (VNGy IV: 139)

Végül megemlíthető még, hogy a sorsénekekben vannak nagyon gyakran előforduló, állandó formuláknak tűnő szerkezetek, amelyekben rendre a *-kwe* kicsinyítő képző tűnik fel, pl. *māń jōrə kwolkə* 'kis szamojéd sátor', *ti supiy siskwə saw urkwə* 'ezen tokhal hátacskájához hasonló sok hegyecske' (VNGy).

d) Szimpátia, tisztelet. Ezeknél a példáknál a kicsinyítő képzővel ellátott személyt vagy személyeket nem feltétlenül ismeri jól vagy közletről a beszélő, itt tehát a *-kwe* képző inkább megbecsülést, tiszteletet, illetve pozitív viszonyulást, szimpátiát fejez ki, pl.:

- χōtpakwet* 'emberek' (*χōtpa* 'valaki'-DIM-PL)
ēlumχōlasakwet 'emberek' (*ēlumχōlas* 'ember'-DIM-PL)
māńsi nekwe 'manysi nő' (*nē* 'nő')

Különösen szembetűnő ez az olyan példákban, amelyeknél a képző istenségek, bálványok nevéhez járul, pl.:

¹² Kálmán Béla fordítása.

Numi-Tōrəm jāyikəm 'Numi-Tōrəm (Felső-Ég) atyácskám' (*jäγ* 'apa'-DIM-Px1SG)

Šajtanakwə 'Sátánocska' (*Šajtan* 'Sátán')

Pupakwe 'Bálványocska' (ti. a medve) (*pupa* 'bálvány').

Ez utóbbi egy lexikalizálódott forma, csak a nők hívják így a medvét.

Istenségek, bálványok vagy más, tisztelettel övezett lények (pl. állatok) megnevezésekor igen gyakori, hogy az adott lényt olyan névvel illetik, amellyel megnyerik jóindulatát, amely jó (akár baráti) viszonyt feltételez, és/vagy amely tiszteletet mutat. Ezért általános, hogy rokonsági terminusokkal nevezik meg ezeket a lényeket (pl. *Numi-Tōrəm (Felső-Ég) atyácskám*, *Mi Atyánk*, *Boldogasszony Anyánk*; vagy ilyen a farkas megnevezése több nyelvben, pl. ukrán *djadko* 'nagybácsika', orosz *kumanek* 'komácska', lett *snots* 'vő'), gyakran a rokonsági terminust (vagy egyéb megnevezést) kicsinyítő képzővel is ellátva (különösen gyakori ez akkor, ha az adott lény valódi neve tabunak számít) (vö. Hegedűs 1956: 103).

Végül megemlíteném, hogy a *-kwe* kicsinyítő képző előfordulhat határozószókon is, ezek azonban véleményem szerint már inkább lexikalizálódott formáknak tekinthetők, például:

lāšalkwe, *lāšlakw* 'lassacsán, lassanként' (*lāšal* 'lassan, halkan')

jomšakw(e) 'jól, derekasan' (*jomas* 'jó; jól')

moššakwe 'egy kevés, egy kissé' (*mošša* 'kevés; egy kissé').

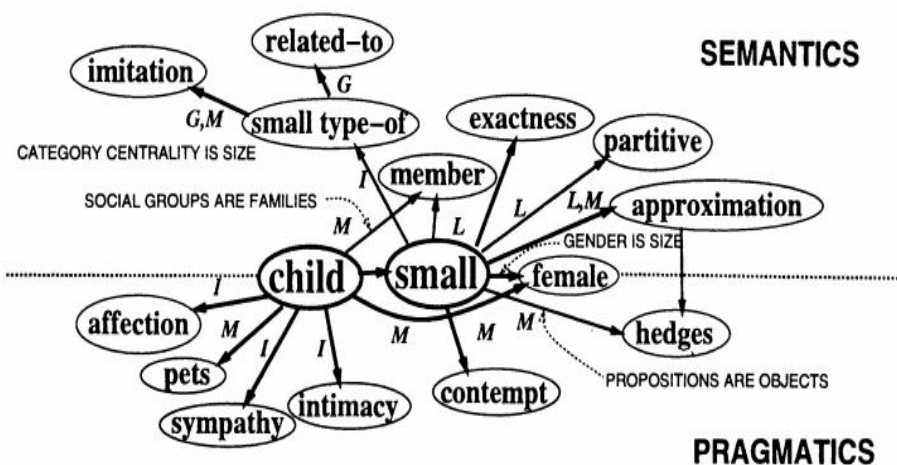
5. A *-kwe* kicsinyítő képző szemantikája a Radiális Kategória Elmélet (Radial Category Theory, Jurafsky 1996) alapján

A Radiális Kategória Elméletet Jurafsky (1996) dolgozta ki George Lakoff (1987) *radiális kategória* fogalmát alapul véve. A radiális kategória egy összetett kategória, amely központi (prototipikus) és perifériális (nem prototipikus) elemekből áll. A perifériális elemek többé-kevésbé eltávolodnak a központi elemtől, de valamiképpen mégis hasonlítanak rá, ezért kerülnek bele ugyanabba a radiális kategóriába. A kategória elemeit az ún. családi hasonlóság (family resemblance) relációja köti össze. (Például egy többjelentésű szó jelentései egy radiális kategóriát alkotnak, a prototipikus elem a szó alapvető, elsődleges szótári jelentése, a többi jelentés pedig pl. metaforikus és/vagy metonimikus kiterjesztés útján kapcsolódik a prototipikus jelentéshez.)

Jurafsky elmélete egy poliszémia-modell, amely tehát a radiális kategórián alapul. A diminutívum esetében a prototipikus jelentés Jurafsky szerint univerzálisan a 'gyerek', ebből az alapjelentésből metaforikus és metonimi-

kus kiterjesztéssel, általánosítással, következtetéssel és ún. lambda-absztrakcióval juthatunk el a további jelentésekhez.

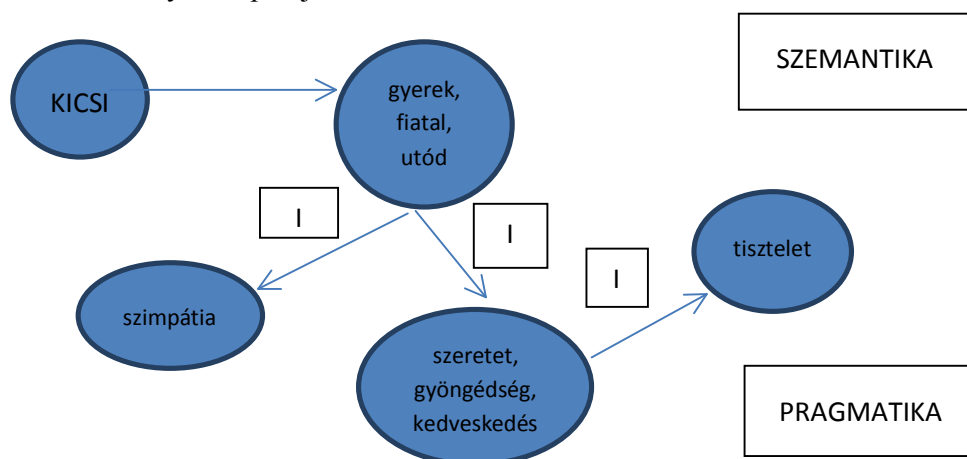
Az 1. ábra Jurafsky modelljét mutatja a diminutívum univerzális radiális kategóriájára vonatkozóan (Jurafsky 1996: 542):¹³

1. ábra

Jurafsky univerzális modellje a diminutívum szemantikáját illetően (Jurafsky 1996: 542)

Jurafsky elmélete alapján a következő modellt javaslom az északi manysi *-kwe* kicsinyítő képző jelentéseit illetően:

¹³ G = általánosítás (generalization), I = következtetés (inferencia), L = lambda-absztrakció, M = metafora.

Feltételezésem szerint az „eredeti”, prototipikus ’kicsi’ jelentésből alakult ki a ’gyerek, fiatal, utód’ jelentés. A további, pragmatikai tartalmak pedig inferencia, azaz következtetés révén jöttek létre. A ’gyerek, fiatal, utód’ jelentésből jött létre mind a ’szimpátia’, mind pedig a ’szeretet, gyöngédség, kedveskedés, becézés’ értelem, hiszen általában természetes, hogy a gyerekek iránt szeretetet, szimpátiát érzünk, illetve, hogy a gyerekeket becézzük vagy kedveskedve szólunk hozzájuk. Így ha a hallgató azt hallja, hogy egy diminutívum gyerek(ek)re utal, akkor levonja a természetes következtetést, amely szerint a beszélő szeretetet érez a diminutívummal jelölt személy/tárgy iránt (vö. Jurafsky 1996: 551). Hasonlóképpen alakulhatott ki a ’tisztelet’ értelem is a ’szeretet, gyöngédség, kedveskedés’ érteleméből, hiszen azok iránt, akiket szeretünk, gyakran érzünk tiszteletet is.

Rövidítések:

DIM	kicsinyítő képző	Px	birtokos személyjel
IMP	felszólító mód	PxPL.1SG	több birtokra utaló, egyes szám
LAT	latívusz		első személyű birtokos személyjel
LOC	lokatívusz	PTCL	partikula
PL	többes szám	SG	egyes szám
PP	névutó	SG.1SG	egy tárgyra utaló, egyes szám első személyű igei személyrag

Irodalom

- Bíró Bernadett 2021: The use and semantics of the Northern Mansi diminutive *-riś ~ -rəś*. In: Szeverényi, Sándor (ed.), Uralic studies, languages, and researchers. Proceedings of the 5th Mikola Conference 19–20, September 2019. *Studia uralo-altaica* 54. Szegedi Tudományegyetem, Szeged.
- Gladkova, Anna 2015: Ethnosyntax. In: Sharifian, Farzad (ed.), *The Routledge handbook of language and culture*. Routledge, Abingdon – New York. 33–50.
- Hegedűs Lajos 1956: Adalékok a nyelvi tabu és a névmágia kérdéséhez. *Magyar Nyelvőr* 80/1: 101–113.
- Jurafsky, Daniel 1996: Universal tendencies in the semantics of the Diminutive. *Language* 72/3: 533–578.
- Kálmán Béla 1989: *Chrestomathia Vogulica*. (3. kiadás.) Tankönyvkiadó, Budapest.
- Keresztes László 1998: Mansi. In: Abondolo, Daniel (ed.), *The Uralic Languages*. Routledge, London – New York. 387–427.
- Lakoff, George 1987: *Women, fire, and dangerous things: what categories reveal about the mind*. University of Chicago Press, Chicago.

- LS = Luimā Sēripo. (manysi újság) Hanti-Manszijszk.
<http://www.khanty-yasang.ru/luima-seripos/archive>
- Mendoza, Martha 2011: Size matters: grammaticalization, metaphor, and the Spanish diminutive. *Estudios de Lingüística Aplicada* 54: 135–157.
- Munkácsi Bernát 1894: A vogul nyelvjárások szórágózáukban ismertette. MTA, Budapest.
- Nyéki Bence 2019: Denominális diminutívumképzés az orosz, német és magyar nyelvben. *Initium* 1: 6–76.
- Riese, Timothy 2001: *Historische Nominalderivation des Wogulischen*. Harrassowitz Verlag, Wiesbaden.
- Rombangyejeva, Je. I. [Ромбандеева, Е. И.] 1973: Мансийский (вогульский) язык. Наука, Москва.
- Rombangyejeva, Je. I. – Vahruseva, M. P. [Ромбандеева, Е. И. – Вахрушева, М. П.] 1989: Мансийский язык. Просвещение, Ленинградское отделение, Ленинград.
- Schneider, Klaus P. 2003: *Diminutives in English*. Max Niemeyer Verlag, Tübingen.
- Schneider, Klaus P. 2013: The truth about diminutives, and how we can find it: Some theoretical and methodological considerations. *SKASE Journal of Theoretical Linguistics* 10/1. [online]. http://www.skase.sk/Volumes/JTL22/pdf_doc/08.pdf
- Štekauer, Pavol – Valera, Salvador – Körtvélyessy Livia 2012: *Word-formation in the world's languages: a typological survey*. Cambridge University Press, Cambridge.
- VNGy = Munkácsi Bernát 1892–1896: *Vogul Népköltési Gyűjtemény I–IV*. MTA, Budapest.
- Würstle, Regine 1992: Überangebot und Defizit in der Wortbildung. *Bonner romanistische Arbeiten* 42. Peter Lang, Frankfurt am Main.

*

The use and functions of the Northern Mansi diminutive *-kwe*

In my paper I discuss the use and the various meanings of the Northern Mansi diminutive suffix *-kwe* and propose a structure for its semantics applying Jurafsky's Radial Category Theory (1996). I restrict my investigation to the Northern Mansi dialect, which is the only remaining dialect of Mansi. The data used for this research are taken from written sources dated between the 1890's and 2019.

The diminutive suffix *-kwe* can express various semantic and pragmatic meanings: 'small', 'child/young/offspring', affection, endearment, respect and sympathy. The original meaning of the diminutive was 'small' and from this meaning developed the further meanings via inference.

Keywords: diminutives, Northern Mansi, Radial Category Theory.

BERNADETT BÍRÓ